

## **EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 11/2011 rd**

### **Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor**

#### **INLEDNING**

##### ***Remiss***

Riksdagen remitterade den 29 november 2011 regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (RP 124/2011 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

- industriråd Petteri Kuuva och regeringsråd Anja Liukko, arbets- och näringsministeriet
- direktör Jukka Leskelä, Finsk Energiindustri rf
- ombudsman Peter Reiter, Pienvesivoimayhdistys ry
- styrelseordförande Jari Suominen, Finska Vindkraftsföreningen rf.

##### ***Sakkunniga***

Utskottet har hört

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av  
— Suomen Biokaasuyhdistys.

#### **PROPOSITIONEN**

Regeringen föreslår att lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor ändras så att rätten till fast produktionsstöd för el upphör vid ingången av 2012.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

#### **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

##### ***Motivering***

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslaget godkänns.

Enligt regeringsprogrammet (bilaga 2) kommer stöden för förnybar energi att skäras ned med 25 miljoner euro årligen fram till 2015. Utgiftsnedskärningarna kommer att koncentreras till valperiodens början.

Sitt förslag om slopat produktionsstöd för el motiverar regeringen med sparåtgärder som överenskommits i regeringsprogrammet. Lagen om stöd för produktion av el från förnybara energikällor föreskriver också om rätt att ingå i tariffsystemet. På grund av egendomsskyddet och näringsfriheten kan ett kraftverk avföras från systemet endast i fall som är noga reglerade i lag (GrUU 37/2010 rd). Eftersom regeringspro-

grammets sparåtgärder inte kan utsträckas till tariffsystemet, föreslår regeringen att besparingar i stället görs genom att rätten till fast produktionsstöd för el slopas 2012. Enligt propositionen sparar man på så vis 4,5 miljoner euro årligen från och med 2013.

Lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor trädde i kraft den 1 januari i år, med undantag för bl.a. det fasta produktionsstödet för el som sattes i kraft den 25 mars (SRF 258/2011). I utskottet kritiserades ändringsförslaget för att det kommit hastigt och som en total överraskning för elproducenter och kraftverksinvestorer. Förfarandet riskerar rubba investerarnas tilltro till en långsiktig stödpolitik när det gäller förnybar energi. Nackdelarna med ett slopat fast produktionsstöd uppvägs i någon mån av att lagen anger en övergångstid. Vindkraftverk och biogaskraftverk som har tagits i kommersiell drift efter den 1 januari 2009 kan godkännas för tariffsystemet, om de ansöker om

godkännande inom tre månader från lagens ikraftträdande, dvs. före utgången av mars 2012.

Utskottet förutsatte i sitt betänkande om det ursprungliga lagförslaget (RP 152/2010 rd — EkUB 30/2010 rd) att det får en övergripande utredning om hur systemet med stöd till förnybar energi fungerar och hur målet att öka användningen uppfyllts hösten 2012. Regeringen är inne på samma linje då den i sitt program säger följande: "Hur väl besluten om stöd för förnybar energi fungerar och hur effektiva de är kommer att utvärderas före utgången av 2012, och man kommer att fatta de beslut som behövs för att effektivisera och förnya systemet så att målen kan nås."

Ekonomiutskottet förväntar sig resultat och konklusioner.

#### ***Utskottets förslag till beslut***

Riksdagen

*godkänner lagförslaget utan ändringar.*

Helsingfors den 7 december 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent  
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml  
medl. Lars Erik Gästgivers /sv  
Teuvo Hakkarainen /saf  
James Hirvisaari /saf  
Johanna Karimäki /gröna  
Pia Kauma /saml  
Miapetra Kumpula-Natri /sd

Jukka Kärnä /sd  
Eero Lehti /saml  
Päivi Lipponen /sd  
Jari Myllykoski /vänst  
Sirpa Paatero /sd  
Arto Pirttilahti /cent  
Juha Sipilä /cent  
Kaj Turunen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.

## RESERVATION 1

**Motivering**

På förslag från statsminister Matti Vanhanens regering godkände riksdagen hösten 2010 en ambitiös lagstiftning om främjande av förnybar energi. Reformen byggde i allt väsentligt på den klimat- och energistrategi som riksdagen godkände med bred majoritet. Dess stränga mål var att försäkra sig om Finland skulle fullfölja de förpliktelser som ålagts EU.

Enligt beslut som EU-toppmötet tog 2008 ska unionen öka andelen förnybar energi av den slutliga energiproduktionen från 8 procent 2008 till 20 procent 2020. På Finlands lott föll att öka andelen från 28,5 till 38 procent.

Kommissionen har fått sig tillställd en handlingsplan för hur Finland ämnar nå målet. I det ovan nämnda lagpaketet ingår stimulansåtgärder, garantipriser, direkta stöd och fasta produktionsstöd för el. Lagarna har dessutom mestadels formulerats så att stöden kan höjas om stödinsatserna inte räcker till för att nå de antagna målen och vice versa.

Därför är det helt ofattbart att regeringen Katainen börjar sin bana med att skära i stimulansstödet för förnybar energi. Regeringen motiverar sitt agerande med besluten i regeringsprogrammet att pengarna för förnybar energi ska minskas med 25 miljoner euro och bevilningsfullmakten med 40 miljoner euro om året.

Produktionsstödet för el producerad med skogsflis och vindkraft har varit 6,9 cent/MWh och för el producerad med biogas och små vattenkraftverk 4,2 cent/MWh. Det sammantagna stödbeloppet uppgick i fjol till ca 15 miljoner euro för i runt tal 2,3 TWh ren el.

För en del av aktörerna i branschen ges möjligheten att övergå till tariffsystemet. Men för många av de minsta är detta uteslutet. För skattebetalarna vore det bättre om aktörer som kunde ingå i tariffsystemet får fast produktionsstöd, om ett sådant betalas i fortsättningen.

Till råga på allt gjorde man det klart för branschaktörerna när tariffsystemet planerades att övergången till systemet är en möjlighet, inte ett tvång eller ett reellt tvång när det fasta produktionsstödet dras in.

Regeringens förslag att vindkraftverk och biogaskraftverk som tagits i drift efter den 1 januari 2009 och därefter fått fast produktionsstöd kan godkännas för tariffsystemet hjälper endast ett fåtal branschaktörer.

Extra stor blir förlusten för många av dem som producerar el med små vattenkraftverk och biogas och för dem som uppfört vindkraftverk före 2009.

Förslaget att slopa det fasta produktionsstödet är helt befängt och ger helt fel signaler till investerare i förnybara energikällor. Genom regeringens agerande håller staten på att förvandlas till en opålitlig partner i arbetet på att fullfölja åtagandena för förnybar energi.

Vi centerledamöter i ekonomiskutskottet kan inte godkänna propositionen. Vi föreslår därför att den förkastas. En förlängning av övergångstiden är det enda vi tillstyrker.

**Förslag**

Vi föreslår

*att riksdagen förkastar lagförslaget.*

Helsingfors den 7 december 2011

Mauri Pekkarinen /cent  
Arto Pirttilahti /cent  
Juha Sipilä /cent

## RESERVATION 2

**Motivering**

Vi sannfinländare kan inte acceptera den föreslagna lagändringen. Regeringen driver en ofattbart kortsiktig politik när den föreslår att det fasta produktionsstödet ska slopas endast några månader efter att det införts. Det undergräver hela energisektorns förtroende för den finländska politiken för förnybar energi. Särskilt besynnerligt ter sig förslaget med tanke på att slopandet är av marginell betydelse för statsfinanserna. Finland har förbundit sig att öka användningen av förnybar energi rejält före 2020. De behövliga investeringarna och förändringarna kräver en långsiktig och trovärdig politik. Det är mycket diskutabelt om Finland faktiskt ska klara av sina åtaganden för förnybar energi i internationella avtal utan det fasta stödet.

Särskilt fatalt är förslaget för många små kraftverk, som på grund av den tunga och dyra byråkratin inte kan övergå till tariffsystemet. Genom att spara på denna punkt tappar regeringen möjligheten att mångdubbla produktionskapaciteten vid små kraftverk och därmed kostnadseffektivt tillgodose kraven på andelen förnyad energi i internationella avtal. Indragning av det fasta produktionsstödet i kombination med massiva nedskärningar i energistödet gör slut på investeringar i små kraftverk.

**Förslag**

Vi föreslår

*att riksdagen förkastar lagförslaget.*

Helsingfors den 7 december 2011

Kaj Turunen /saf  
Teuvo Hakkarainen /saf  
James Hirvisaari /saf